

# Valtakunnallisten kyselyiden tuloksia etsivästä nuorisotyöstä ja työpajatoiminnasta 2023

Sanallisen kyselyaineiston analysointia  
tekoälyn avustamana

18.11.2024  
Riitta Kinnunen



## Tavoitteet

# Valtakunnallisten kyselyaineistojen analysointi

### Tavoitteet:

- Analysoida ja saada esille aluehallintoviraston valtakunnallisten kyselyiden **avokysymysten tuloksia** etsivästä nuorisotyöstä ja työpajatoiminnasta.
- Julkaista tietoa entistä laajemmin **nuorisotilastot.fi**-sivustolla.
- Syventää ymmärrystä etsivästä nuorisotyöstä ja työpajatoiminnasta.
- Testata, miten tekoälyä, Chat GPT 4.o-sovellusta, voidaan hyödyntää avovastausten analysoinnissa ja näin laajentaa tiedontuotannon mahdollisuuksia.



Aluehallintovirasto

## Käsitelty kyselyaineisto

## Etsivän nuorisotyön ja työpajatoiminnan valtakunnalliset kyselyt

- **Onnistumiset:** Mitkä asiat koette erityisen onnistuneeksi toiminnassanne?
- **Haasteet:** Mitkä asiat koette erityisen haastavaksi toiminnassanne?
- **Yhteistyön kehittäminen:** Millaisia kehittämistarpeita yhteistyössä on yhteistyötahojen kanssa?
- **Alueellisen koordinaation kehittäminen:** Mitä kehitettävää, toiveita tai kommentoitavaa on koordinaatioon liittyen?



Aluehallintovirasto

## Käsitelty kyselyaineisto

### Etsivän nuorisotyön kysely

- **Tarinat nuorista:** Kirjoita tarinoita nuorten tilanteista, onnistumisista ja siitä, miten vaikeaa tai helppoa nuorten on päästä oikeaan palveluun.

### Työpajatoiminnan kysely

- **Hyvinvointialueuudistus:** Miten hyvinvointialueuudistus on vaikuttanut nuorten työpajan toimintaan?
- **Oppivelvollisuus:** Miten oppivelvollisuuden pidentäminen on näkynyt työpajoillanne?
- **Nuorten osallisuus työpajalla:** Miten nuorten työpajatoimintanne on edistänyt vuoden aikana nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia?
- **Nuorten yhteiskunnallinen osallisuus:** Miten nuorten työpajatoimintanne on edistänyt vuoden aikana nuorten kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa?



Aluehallintovirasto

# Kokemuksia tekoälyn hyödyntämisestä

- **Chat GPT 4.0 on kätevä työkalu kirjoittamiseen.**  
Se tuottaa selkeää tekstiä nopeasti.
- **Helpottaa laajojen tietoaisteistojen analysointia ja yhteenvedojen laatimista aineiston pohjalta.**
- **Vastuu tiedontuotannosta on asiantuntijan käsissä, sillä tekoäly tekee usein virheitä.**
  - Tekoäly oikaisee tiedonkäsittelyssä: käy läpi vain osan annetusta aineistosta.
  - Saattaa painottaa epäolennaisia asioita, jotka ovat esimerkiksi saaneet vain yksittäisen maininnan.
  - Se ei osaa laskea asioiden esiintymismääriä avovastauksista, vaikka antaisit tarkat koodausohjeet, mitä asioita kuuluu mihinkin teemaan. Tilastollista analyysiä ei pystytä tekemään.
  - "Hallusinoi" eli keksii omiaan: tekee päätelmiä ja täyttää tietoaukkoja epäluotettavasti.
- **Tiedonkäsittelijän on tärkeää tuntea aineistonsa ja tarkistaa tekoälyn tekemät yhteenvedot.**
  - Asiantuntijan tehtävänä on edelleenkin perehtyä käsiteltävään aineistoon kattavasti ja tunnistaa keskeiset asiat.



# Kokemuksia tekoälyn hyödyntämisestä

- **Ohjeita tekoälyn käyttöön:**

- Tietosuojaan vuoksi **laita pois päältä asetus "auta parantamaan mallia kaikille"**. Silloin tekoälyn käsiteltäväksi annettua tietoa ei käytetä tekoälyn opetusaineistona.
- Maksullinen Chat GPT 4.0 mahdollistaa liiteaineistojen lataamisen. Kätevää on myös kopioida aineistoja keskustelukenttään.
- **Anna analysoitavaa aineistoa kohtuullisen kokoisina paloina.**
- **Kirjoita selkeitä pyyntöjä, mitä haluat aineistosta selvittää.**
- **Tarkista aina tekoälyn tulosten todenperäisyys.**  
Karsi pois epäolennainen tai virheellinen tieto. Täydennä puuttuvat asiat. Tunnista tekoälyn omat tulkinnat, jotka eivät perustu tietoon.
- **Kirjoittamistyössä tekoäly on oivallinen apuväline.**
  - Saat helposti ja nopeasti alustavia tuloksia ja yhteenvetoja työskentelyn pohjaksi. Tekoäly on kuitenkin vain työkalu.
- **Tiedontuotannon tulee pysyä asiantuntijan käsissä.**





# Keskeisiä tuloksia valtakunnallisista etsivän nuorisotyön ja työpajatoiminnan kyselyistä

# Tuloksia

## Keskeisiä tuloksia

1. Onnistumiset ja haasteet etsivässä nuorisotyössä
2. Onnistumiset ja haasteet työpajatoiminnassa
3. Tarinat nuorista etsivässä nuorisotyössä
4. Nuorten osallisuus työpajatoiminnassa ja yhteiskunnallisen osallisuuden vahvistaminen
5. Yhteistyön kehittämistarpeet
6. Hyvinvointialueuudistus ja oppivelvollisuuden laajeneminen työpajatoiminnassa
7. Alueellisen koordinaation kehittäminen



Aluehallintovirasto



# Onnistumiset etsivässä nuorisotyössä

“

**"Nuorten  
luottamuksen  
saavuttaminen  
etsivään.  
Jatkopolkujen  
selkeyttäminen  
onnistunut.  
Nuorten kanssa  
antoisat keskustelut."**

- Etsivän nuorisotyön  
toimija 2023



Aluehallintovirasto

## 1. Yhteistyö eri tahojen kanssa

- Sujuvaa yhteistyötä on monien toimijoiden, kuten oppilaitosten, työpajojen ja hyvinvointialueiden kanssa, mikä mahdollistaa nuorille monialaisen tuen. Pitkäaikaiset yhteistyösuhteet tuovat vakautta ja jatkuvuutta yhteistyöhön.

## 2. Nuorten kohtaaminen ja yksilötyö

- Etsivät ovat kohtaamisen ammattilaisia. He antavat nuorille arvostusta, aitoa tukea ja välittämistä. Pitkäkestoinen tuki ja kyky kuunnella nuorta luo luottamusta ja edistää sitoutumista palveluun.

## 3. Nuorten omatoimisuus ja palveluihin ohjautuminen

- Monet nuoret ovat oma-aloitteisia ottamaan yhteyttä etsiviin, mikä helpottaa heidän auttamista ja palveluiden saantia. Etsivät työskentelevät nuorten tavoittamiseksi monin eri tavoin, kuten puhelimitse, sosiaalisen median kautta sekä jalkautuvasti.

## 4. Ryhmätoiminta ja yhteisöllisyys

- Ryhmätoiminnat ja tapahtumat tarjoavat nuorille vertaistukea ja tukevat nuorten sosiaalisten taitojen kehittymistä, osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia.

## 5. Ammattitaito ja tiimityö

- Etsivän nuorisotyön tiimeillä on monipuolista ammattitaitoa, osaamista ja menetelmiä, jotka tukevat laadukasta ja tehokasta työskentelyä. Moniammatilliset verkostot ja vertaistuki tukevat työssä jaksamista ja vahvistavat työn vaikuttavuutta. Toimintaa kehitetään aktiivisesti.

“

**"Nuoret 'roikkuvat' palvelussamme pitkään, koska ei ole tarvittavia palveluja paikkakunnalla eikä nuoret ole valmiita asioimaan muilla paikkakunnilla. Erityisen tuen tarpeessa olevat nuoret jäävät kaikista palveluista ulkopuolelle, koska heille kohdennettua palvelua ei ole."**

– Etsivän nuorisotyön toimija 2023



Aluehallintovirasto

# Etsivän nuorisotyön keskeiset haasteet

## 1. Palveluiden saatavuus ja resurssit

- Nuoret joutuvat odottamaan pitkään erityisesti mielenterveys- ja päihdepalveluita. Etsivät kannattelevat nuoria pitkään.

## 2. Yhteistyön haasteet

- Tiedonkulun ongelmat ja toimijoiden vaihtuvuus vaikeuttavat yhteistyötä, etenkin hyvinvointialueiden kanssa. Oppilaitoksista ohjataan nuoria etsiville myöhäisessä vaiheessa.

## 3. Nuorten kuntoisuus

- Nuorilla on useita samanaikaisia haasteita, esim. arjenhallinnassa, mielenterveys- ja päihdeongelmia, yksinäisyyttä ja nepsy-oireita.

## 4. Työn kuormittavuus

- Etsivillä on suuri vastuu haasteellisissa tilanteissa olevista nuorista. Työ edellyttää laajaa osaamista ja joustavuutta. Useat etsivät työskentelevät yksin ilman riittävää tiimitukea.

## 5. Nuorten sitoutuminen

- Monia nuoria on vaikea tavoittaa oikea-aikaisesti. Heidän on vaikea sitoutua tarjottuihin palveluihin, jos he ovat jo jääneet palveluiden ja koulutuksen ulkopuolelle.

“

**"Tarjotaan monipuolista työpajatoimintaa erilaisille palvelunkäyttäjille. Yhteistyö etsivän nuorisotyön kanssa. Nuorten tavoitteiden kuuleminen, eteenpäin vienti, palveluihin ohjaaminen."**

- Työpajatoimija 2023



Aluehallintovirasto

# Onnistumiset työpajatoiminnassa

## 1. Nuorten eteneminen tavoitteissaan

- Työpajalla nuoret ovat löytäneet vahvuuksiaan, mikä on vahvistanut itsetuntoa ja tulevaisuuden suunnitelmia sekä sopeuttanut tuleviin opinto- ja työtilanteisiin. Nuoret ovat edenneet koulutukseen, työelämään ja muille jatkopoluille.

## 2. Yhteistyö ja verkostotoiminta

- Työpajat tekevät yhteistyötä laajasti mm. oppilaitosten, etsivän nuorisotyön, Ohjaamojen, työllisyyden kuntakokeilun ja yritysten kanssa. Hyvin organisoitu yhteistyö on edistänyt nuorten tuen saantia ja jatkopolkuja.

## 3. Toimiva ja kehittyvä organisaatio

- Työpajat panostavat kehittämiseen ja mukautuvat muuttuviin tarpeisiin. Ammattitaitoiset valmentajat tarjoavat nuorille yksilöllistä tukea. Sitoutunut ja osaava henkilöstö on toiminnan selkäranka.

## 4. Valmentautujien palaute

- Nuoret kokevat työpajan ilmapiirin turvalliseksi ja kannustavaksi, mikä on tukenut heidän itsetuntonsa ja sosiaalisten taitojen vahvistumista sekä edistymistä opinnoissa ja työelämässä.

## 5. Kattavat ja laadukkaat palvelut

- Työpajojen palvelut ovat laadukkaita, monipuolisia ja yksilöllisesti räätälöityjä. Ne tarjoavat monipuolista tukea nuorten eri tilanteisiin ja tarpeisiin.

“  
**Hyvinvointialue-  
uudistus ja TE-  
palveluiden  
uudistus sitovat  
resursseja ja  
vaikeuttavat  
toiminnan  
suunnittelua.”**  
- Työpajatoimija 2023



Aluehallintovirasto

# Haasteet työpajatoiminnassa

## 1. Nuorten kuntoisuus

- Työpajoille ohjautuvilla nuorilla on yhä enemmän monimutkaisia haasteita, kuten mielenterveys- ja päihdeongelmia, neuropsykiatrisia oireita sekä heikentynyt fyysinen ja psyykinen toimintakyky.

## 2. Työpajojen rahoitus ja resurssit

- Työpajatoiminnan rahoitus on monelta osin epävarmaa ja lyhytjänteistä, mikä vaikeuttaa toiminnan suunnittelua ja kehittämistä. Resurssien rajallisuus heikentää palvelun laatua.

## 3. Palveluiden puute ja saavutettavuus

- Mielenterveys- ja matalan kynnyksen palveluista on puutetta, jolloin nuorten ongelmat kasautuvat. Työpajat eivät pysty vastaamaan kaikkiin tarpeisiin, mikä kuormittaa henkilöstöä.

## 4. Nuorten ohjautuminen työpajatoimintaan

- Nuorten ohjautuminen on usein monivaiheista, ja yhteistyö oppilaitosten ja muiden ohjaavien tahojen on epäyhtenäistä. Osa nuorista ohjautuu työpajalle liian myöhäisessä vaiheessa.

## 5. Toimintaympäristön muutokset

- Hyvinvointialue- ja työllisyyspalveluiden uudistukset aiheuttavat epävarmuutta ja hallinnollista kuormitusta työpajoilla. Lainsäädännölliset vaatimukset vaikeuttavat ennakointia ja vaativat sopeutumista uusiin käytäntöihin rajallisin resurssein.

# Tarinat nuorista etsivässä nuorisotyössä

Työntekijöiden näkökulmasta kirjoitettuja tarinoita nuorista ja etsivästä nuorisotyöstä.

Tarinoista nousee esille etsivässä nuorisotyössä ilmeneviä keskeisiä teemoja:

## **Tarpeet:**

Millaisia tuen ja ohjauksen tarpeita nuorilla on ollut tarinoiden mukaan?

## **Työskentely:**

Miten etsivä nuorisotyö on työskennellyt ja vastannut nuorten tuen ja ohjauksen tarpeisiin?

## **Vaikutukset:**

Millaista vahvistumista ja edistymistä nuorissa on havaittu etsivän nuorisotyön myötä?

## Keskeiset teemat:

1. Yksilöllinen ja pitkäjänteinen tuki
2. Arjenhallinta
3. Mielensterveyden tukeminen
4. Päihteiden käytön hallinta
5. Sosiaaliset taidot
6. Tulevaisuuden suunnittelu ja tavoitteiden rakentaminen
7. Koulutus ja työllistyminen
8. Verkostoyhteistyö

**Luettavana 32 tarinaa  
etsivästä nuorisotyöstä**

“

” Eräällä nuorella oli taustallaan laitoksessa vietettyjä jaksoja, mikä oli heikentänyt hänen luottamustaan viranomaisiin. Nuoren tavoittaminen oli aluksi haastavaa, tapaamiset peruuntuivat usein, eikä hän halunnut tavata. Luonto oli kuitenkin nuorelle tärkeä, joten etsivä tapasi nuorta nuotion äärellä tai metsä- ja kalastusretkien yhteydessä. Näissä tilanteissa nuori tunsi olonsa turvalliseksi ja pystyi helpommin kertomaan tilanteestaan ja tuen tarpeista.”



Aluehallintovirasto

# Tarinat nuorista etsivässä nuorisotyössä

## 1. Yksilöllinen tuki ja pitkäjänteinen tuki

Nuorten haasteet ja tarpeet ovat hyvin erilaisia, ja he tarvitsevat tukea, joka vastaa heidän erityisiin tarpeisiinsa. Nuorten kanssa on tärkeää rakentaa ensin luottamusta, jotta nuori voi avautua asioistaan ja vastaanottaa apua. Nuorella voi olla monenlaisia haasteita ja hän on voinut olla pitkään ilman opintoja, työtä ja palveluita, jolloin hän tarvitsee yksilöllistä, pitkäjänteistä tukea.

Etsivät ovat rakentaneet luottamuksellisia suhteita nuoriin ja tarjonneet heille rinnalla kulkevaa pitkäaikaista tukea. Etsivät ovat tarjonneet nuorten tarpeiden mukaan keskustelutukea sekä tukea ja ohjausta monien erilaisten asioiden käsittelyyn nuorelle sopivassa tahdissa, vaihe vaiheelta.

Pitkäjänteinen rinnalla kulkeminen, jossa nuoria tuetaan joustavasti heidän omassa tahdissaan, on estänyt nuoria lannistumasta suurienkin vaikeuksien edessä ja auttanut heitä eteenpäin omalla polullaan kohti opintoja ja työelämää.

“

**”Nuorella ei ollut henkilöllisyystodistusta, pankkitiliä, toimeentuloa eikä ajokorttia, mikä teki asioiden hoitamisesta vaikeaa. Yhteistyö nuoren kanssa alkoi hitaasti, mutta pienin askelin edeten nämä asiat saatiin lopulta järjestykseen. Oli hienoa nähdä, kuinka nuori itse huomasi, miten asioita voidaan hoitaa. Paikkakunnalla on ylipäätään vähän palveluja, mikä tekee nuorten asioiden hoitamisesta hankalaa.”**



Aluehallintovirasto

# Tarinat nuorista etsivässä nuorisotyössä

## 2. Arjenhallinta

Monet nuoret eivät ole osanneet tai pystyneet hoitamaan itsenäisesti arjen asioitaan, kuten ruuanlaittoa, laskujen maksamista ja viranomaisasioita. Useat nuoret ovat kamppailleet taloudellisten vaikeuksien ja asunnottomuuden kanssa. Arjenhallinnan haasteissa on tullut esille vaikeuksia nuorten toiminnanohjauksessa.

Etsivät ovat antaneet nuorille konkreettista apua arjen asioissa, kuten asunnon hankkimisessa, velkaongelmissa, viranomaisasioinneissa, sekä terveydenhoidon ja sosiaalipalveluiden järjestelyissä. Etsivät ovat olleet tarpeen mukaan yhteydessä esimerkiksi oppilaitoksiin, sosiaalipalveluihin, terveydenhuoltoon ja työllisyyspalveluihin varmistaakseen, että nuori saa tarvitsemaansa tukea.

Monet nuoret ovat oppineet hoitamaan arjen rutiineja ja saaneet hoidettua esimerkiksi asumiseen, talouteen ja viranomaisiin liittyviä tehtäviä. Nuorten saama tuki on lisännyt nuorten itsevarmuutta, mikä on näkynyt rohkeutena ottaa vastuuta omista päätöksistään ja toimia arjen tilanteissa entistä itsenäisemmin.

“

**”Nuori otti yhteyttä etsivään saadakseen tukea koulumotivaatioon, sillä lukio-opinnot olivat vaarassa keskeytyä. Muutaman tapaamisen aikana kävi ilmi, että nuorella oli käsittelemätön trauma menneisyydestä, joka ilmeni muun muassa koulupoissaoloina, väsymyksenä ja alakuloisuutena hänen muutettuaan uudelle paikkakunnalle. Nuori ohjattiin hoitoon kriisikeskukseen ja hän sai apua toipumiseen traumasta. Tämän seurauksena hän pystyi jatkamaan opintojaan.”**



Aluehallintovirasto

# Tarinat nuorista etsivässä nuorisotyössä

## 3. Mielen terveyden tukeminen

Monilla nuorilla on ollut vakavia mielen terveyden ongelmia, kuten masennusta, ahdistusta, ja itsetuhoisia ajatuksia. Myös keskittymisvaikeudet ja ADHD-oireet ovat yleisiä. Näiden ongelmien kanssa kamppailevat nuoret tarvitsevat usein pitkäaikaista, moniammatillista tukea, mutta monilla heistä on ollut vaikeuksia saada tarvitsemiaan mielen terveyspalveluita.

Etsivät ovat auttaneet nuoria hakeutumaan mielen terveyspalveluihin ja kannatelleet heitä, kun he ovat odottaneet hoitoon pääsyä. Tämä tarkoittaa säännöllistä yhteydenpitoa, keskustelutukea ja arjenhallinnan apua. Etsivät ovat varmistaneet myös, että nuoret eivät jää yksin kriittisissä vaiheissa. He ovat auttaneet nuoria saamaan diagnooseja sekä tukeneet heitä hoidon aikana, esimerkiksi saattamalla vastaanotolle ja auttamalla käytännön asioissa, kuten ajanvarauksissa.

Etsivän nuorisotyön jatkuva tuki mielen terveyspalveluiden odotusvaiheessa on estänyt nuoria lannistumasta ja auttanut heitä selviytymään kriittisissä vaiheissa. Monet nuoret ovat onnistuneet aloittamaan ja jatkamaan mielen terveyshoitoja etsivien tuella. Tämä ohjaus ja henkinen tuki on kohentanut nuorten mielen terveyttä ja vähentänyt itsetuhoisia ajatuksia.



“

**”Nuori oli keskeyttänyt ammattikoulun kolme kertaa ja kokeillut päihteitä, jonka vuoksi mielenterveyspalvelut katkesivat ja ADHD-lääkitys lopetettiin. Etsivä nuorisotyöntekijä tapasi nuorta tiiviisti ja teki yhteistyötä äidin kanssa. Nuori sai paikan työpajalta ja halusi määrätietoisesti muuttaa elämänsä suuntaa. Nuori pääsi eroon päihteistä, ja periksiantamattomuuden ansiosta ADHD-lääkitys aloitettiin uudelleen. Nuori palasi kouluun, ja opinnot ovat sujuneet hyvin.”**



Aluehallintovirasto

# Tarinat nuorista etsivässä nuorisotyössä

## 4. Päihteiden käytön ja riippuvuuksien hallinta

Nuorilla esiintyy alkoholin ja huumeiden väärinkäyttöä sekä peliriippuvuutta, mihin liittyy usein myös mielenterveysongelmia ja arjenhallinnan haasteita. He tarvitsevat pitkäkestoista ja monialaista tukea.

Etsivät ovat auttaneet nuoria hakeutumaan päihdekuntoutukseen ja muihin tarvitsemiinsa palveluihin, kuten sosiaalityöhön ja mielenterveyspalveluihin. Etsivät ovat kannatelleet nuoria, kun he ovat odottaneet hoitoon pääsyä. Etsivät ovat myös olleet rinnalla kulkijoina nuorten kuntoutusprosesseissa ja auttaneet heitä löytämään vaihtoehtoisia keinoja käsitellä ongelmiaan.

Etsivän nuorisotyön avulla monet nuoret ovat onnistuneet vähentämään tai lopettamaan päihteidenkäytön. Etsivät ovat auttaneet nuoria saamaan apua ajoissa ja pääsemään kuntoutuspalveluihin. Nuorten elämänhallinnan tunne ja itsevarmuus ovat parantuneet, kun päihdeongelmien aiheuttama kierre on saatu katkaistua ja he ovat alkaneet rakentaa elämää ilman päihteitä.

“

**”Syrjäisellä sivukylällä asuva nuori oli vetäytynyt kotinsa vintille eristyksiin. Saatuaan etsivän nuorisotyöntekijän tukea, apua ja ohjausta, nuori on sosiaalistunut ja löytänyt elämänsä sisältöä. Hän on osallistunut aktiivisesti etsivän nuorisotyön ryhmätoimintoihin, ja suorittanut ammatillisen tutkinnon. Tällä hetkellä nuori opiskelee ammattikorkeakoulussa ja suunnittelee itsenäisesti tulevaisuuttaan. Etsivä on ollut hänen tukenaan aktiivisesti noin kolme vuotta.”**



Aluehallintovirasto

# Tarinat nuorista etsivässä nuorisotyössä

## 5. Sosiaaliset taidot

Monilla nuorilla on ollut sosiaalisia haasteita, kuten eristäytyneisyyttä, ahdistusta tai vaikeuksia luoda ja ylläpitää sosiaalisia suhteita. Heillä on ollut sosiaalisten tilanteiden pelkoa, huono itsetunto ja heikot sosiaaliset verkostot.

Etsivät ovat turvallisia aikuisia, joiden kanssa nuoret ovat voineet keskustella luottamuksellisesti asioistaan. Etsivät ovat myös järjestäneet ryhmätoimintaa ja aktiviteetteja, kuten retkiä ja leirejä, jotka ovat tarjonneet nuorille turvallisen ympäristön kehittää sosiaalisia taitojaan ja saada yhteisöllisyyden kokemusta. Etsivät ovat tukeneet nuoria ryhmätoimintaan osallistumisessa ja varmistaneet, että nuoret saavat tarvitsemansa tuen myös ryhmätoiminnan ulkopuolella.

Etsivän nuorisotyön myötä nuoret ovat saaneet rohkeutta kohdata uusia tilanteita sekä osallistua ryhmätoimintaan. Tämä on vahvistanut heidän itsetuntoaan ja sosiaalista osallistumistaan sekä tarjonnut mahdollisuuksia ystävystyä muiden nuorten kanssa. Lisäksi ryhmätoiminta on tarjonnut nuorten arkeen uutta sisältöä ja merkityksellisyyttä, mikä on auttanut nuoria löytämään tasapainoa ja uusia näkökulmia elämäänsä.

“

**”Nuori otti yhteyttä etsivään nuorisotyöhön. Talous ja muutkaan asiat eivät olleet tasapainossa. Nuori tarvitsi apua päihteidenkäytön vähentämisessä ja halusi päästä tukien piiriin sekä saada päiviin sisältöä. Nuoren kanssa alettiin hoitaa asioita eteenpäin, ja hän aloitti kuntouttavan työtoiminnan työpajalla. Sen myötä nuori jätti päihteet, viikkoon lisättiin useampia pajapäiviä ja myöhemmin hän pääsi työpajalla palkkatuettuun työhön. Samalla hän sai selkeyttä opiskelusuunnitelmiinsa.”**



Aluehallintovirasto

# Tarinat nuorista etsivässä nuorisotyössä

## 6. Tulevaisuuden suunnittelu ja tavoitteiden rakentaminen

Monen nuoren tulevaisuuden suunnitelmat ovat olleet epäselviä, ja heillä on ollut vaikeuksia löytää suuntaa elämässään, esimerkiksi opiskelemaan tai työelämään.

Etsivät nuorisotyöntekijät ovat auttaneet nuoria hahmottamaan realistisia, saavutettavissa olevia tavoitteita, kuten koulutukseen hakemista tai työelämään siirtymistä. He ovat myös tukeneet nuoria suunnittelemaan askel askeleelta, miten he voivat saavuttaa tavoitteensa.

Rinnalla kulkevan tuen myötä nuoret ovat kokeneet myönteisiä muutoksia minäkuvassaan ja uskaltaneet suunnitella tulevaisuuttaan etsivän tuella. Tulevaisuuden suunnitelmien selkiyttäminen ja tavoitteiden asettaminen on auttanut nuoria löytämään suuntaa elämälleen.

“

**”Nuori ohjautui etsivään nuorisotyöhön sosiaalitoimen kautta. Hän oli keskeyttänyt opintonsa ja menettänyt hoitokontaktin mielenterveyspalveluissa muuton myötä. Etsivä auttoi nuorta käynnistämään opinnot uudelleen ja tuki opintojen etenemisessä. Nuori pääsi uudelleen myös mielenterveyspalveluihin. Etsivä on kulkenut nuoren rinnalla eri palveluissa, auttoi toimeentulotuen hakemisessa, TE-palveluissa ja työnhaussa. Nuori valmistui ammattiin ja sai työpaikan.”**



Aluehallintovirasto

# Tarinat nuorista etsivässä nuorisotyössä

## 7. Koulutus ja työllistyminen

Monilla nuorilla on ollut vaikeuksia opinnoissaan, he ovat keskeyttäneet opinnot tai ovat kokeneet vaikeuksia työllistymisessä. He ovat tarvinneet vahvempaa tukea kuin mitä koulu on voinut tarjota. Tämä on johtanut epävarmuuteen tulevaisuuden suunnitelmista.

Etsivät nuorisotyöntekijät ovat auttaneet nuoria hahmottamaan realistisia, saavutettavissa olevia tavoitteita, kuten koulutukseen hakemista tai työelämään siirtymistä. Etsivät nuorisotyöntekijät ovat auttaneet nuoria löytämään opiskelupaikkoja, työkokeilumahdollisuuksia ja työpaikkoja. He ovat myös tarjonneet nuorille säännöllistä ja tiivistä tukea opintojen suorittamiseen.

Etsivän tuen avulla nuoret ovat päässeet kiinni opintoihin, suorittaneet tutkintoja ja löytäneet työpaikkoja sekä päässeet työpajoille, ammatilliseen kuntoutukseen tai työkokeiluun. Etsivien tarjoama henkilökohtainen tuki ja tiivis yhteistyö oppilaitosten kanssa on auttanut nuoria pysymään opinnoissaan ja estämään keskeytyksiä.



**”Eräs pitkäaikainen asiakas on määrätietoisesti suunnannut kohti opintoja ja saanut koulupaikan, vaikka se aiemmin tuntui kaukaiselta haaveelta. Matkan varrella on ollut monia palveluita, kuten mielenterveyspalvelut, kuntouttava työtoiminta, TYP-asiakkuus, työkokeilut, Kelan ammatillinen kuntoutusselvitys ja ammatillinen kuntoutus. Suurina tekijöinä ovat olleet pienet onnistumiset, kannustava palaute, tulevaisuususkon vahvistuminen, oman suunnan löytäminen sekä päihde- ja mielenterveyshaasteiden tasaantuminen.”**



Aluehallintovirasto

# Tarinat nuorista etsivässä nuorisotyössä

## 8. Verkostoyhteistyö

Nuorilla on ollut tarve saada tukea ja ohjausta monilla elämänalueilla, kuten mielenterveys-, sosiaali-, koulutus- ja työllisyysasioissa, mutta he eivät ole osanneet tai kyenneet hakemaan ja saamaan palveluita omatoimisesti.

Etsivät ovat tehneet tiivistä yhteistyötä eri tahojen, kuten sosiaali- ja terveyspalveluiden, oppilaitosten, työllisyyspalveluiden ja työpajojen kanssa. He ovat ohjanneet nuoria oikeisiin palveluihin, toimineet heidän puolestapuhujinaan ja mahdollistaneet kokonaisvaltaisen, monialaisen tuen ja avun saamisen.

Etsivien verkostoyhteistyön avulla nuoret ovat päässeet tarvitsemiinsa palveluihin, kuten mielenterveys- ja päihdepalveluihin, koulutukseen ja työllistymismahdollisuuksiin. Monialainen tuki on vahvistanut nuorten sosiaalisia taitoja, itsevarmuutta ja elämänhallinnan tunnetta, mikä on edistänyt heidän etenemistään kohti itsenäisempää elämää. Tämä on vähentänyt nuorten syrjäytymisen riskiä.

“

**”Nuori osallistuu oman pajajakson suunnitteluun, seurantapalaveriin sekä loppuarviointiin. Nuorella on mahdollista antaa palautetta työpajajakson aikana toiminnasta ja vaikuttaa oman pajajakson toteutukseen.**

**Ryhmätoimintojen suunnitteluun otetaan nuoret mukaan ja he saavat suunnitella ja toteuttaa oman näköistä toimintaa.”**

- Työpajatoimija 2023



Aluehallintovirasto

## Nuorten osallisuus työpajalla

1. Nuoret saavat kokemuksen kuulumisesta yhteisöön, jossa on turvallista harjoitella yhteisössä toimimista ja työelämätaitoja.
2. He saavat omaehtoisesti osallistua työpajan päivittäiseen ja pitkän aikavälin toiminnan suunnitteluun.
3. He ovat osallistuneet päätöksentekoon ja heidän näkemyksiään on huomioitu kehittämisessä.
4. Nuoria on tuettu yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.
5. Osallisuutta on mahdollistettu erilaisilla alustoilla.
6. Työpajoilla on positiivinen palautekulttuuri.

# Nuorten yhteiskunnallinen osallisuus

“

” Nuorten kanssa puhutaan paljon talousasioita, budjetointia, vahvistetaan hyvinvointia ja toimijuutta sekä yhteiskunnallista osallisuutta. Tuetaan itsenäistymistä ja omien asioiden hoitamista. Tuetaan poluttamista työhön ja koulutukseen mm. käymällä tutustumassa oppilaitoksissa ja yrityksissä.”  
- Työpajatoimija 2023



Aluehallintovirasto

1. Työpajatoiminnassa opetetaan monipuolisesti **arjenhallinnan taitoja**, kuten talouteen, asumiseen, päivän rutiineihin ja rytmiin sekä virastojen kanssa asioimiseen liittyviä asioita.
2. Työpajatoiminta vahvistaa **työelämäosallisuutta**: opetellaan työelämän sääntöjä ja taitoja ja rakennetaan jatkopolkuja koulutukseen ja työhön.
3. Työpajalla harjoitellaan yhteistyötä, vuorovaikutusta ja vastuunkantoa ryhmässä. Tämä vahvistaa nuorten **sosiaalisia taitoja**, mikä lisää heidän valmiuksiaan toimia yhteisöissä ja arjen tilanteissa toisten ihmisten kanssa.
4. Työpajatoiminta tuottaa onnistumisen kokemuksia ja vahvistaa nuorten **itsetuntemusta ja -luottamusta**. Tämä parantaa **minäpystyvyyden tunnetta** ja auttaa toimimaan itsenäisesti ja aktiivisesti yhteiskunnassa.
5. Nuorille annetaan **tietoa yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta**, kuten yhteiskunnan rakenteista, päätöksentekoprosesseista ja vaikuttamiskeinoista.

“

**Yhteydenottoja toivoisi  
tulevan enemmän myös  
ennaltaehkäisevästi, tai  
kun asiat eivät vielä ole  
täysin solmussa.  
Monen nuoren tilanne  
saattaa olla tosi  
kriisiytynyt siinä  
vaiheessa, kun etsivään  
ollaan yhteydessä.  
- Etsivän nuorisotyön  
toimija 2023**



Aluehallintovirasto

# Etsivän nuorisotyön yhteistyön kehittämistarpeet

1. Ennaltaehkäisevä yhteistyö ja tiedonkulun parantaminen
  - Tiedonsiirron yhtenäistäminen, kun nuoren ongelmat havaitaan. Oppilaitoksilta ilmoituksia jo silloin, kun opinnot ovat vaarassa keskeytyä.
  - Säännöllistä yhteydenpitoa puolustusvoimista ja siviilipalvelukeskuksista.
2. Yhteistyön vahvistaminen ja roolien selkeyttäminen
  - Oppilaitokset, hyvinvointialueet, TE-palvelut, nuorisotyö, poliisi
3. Nuorten ohjaaminen oikeisiin palveluihin
  - Mielenterveys- ja sosiaalipalveluihin pääsy ajoissa, kannattelun vähentäminen etsivässä nuorisotyössä
4. Yhteistyön tiivistäminen ja säännöllistäminen
  - Tuntemuksen ja tuttuuden lisääminen toimijoiden välillä henkilöstövaihdoksissa
5. Vanhempien ja huoltajien kanssa yhteistyötä
  - Nuorten ohjautumisen ja tukiverkoston vahvistaminen



“

**”Tiedonvaihdon parantaminen ajankohtaisista palvelutarpeista ja niihin tarjolla olevista palveluista sekä hyviksi havaituista käytännöistä. Tällä vältetään päällekkäisten palvelujen toteuttaminen ja hyvien käytäntöjen nopea jalkauttaminen.”**  
- Työpajatoimija 2023



Aluehallintovirasto

# Työpajojen yhteistyön kehittämistarpeet

## 1. Hyvinvointialueet

- Yhteistyön rakentaminen ja tiivistäminen
- Joustavuuden lisääminen ja vastuunjaon selkeyttäminen
- Mielensterveys- ja päihdepalveluiden vahvistaminen
- Kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen

## 2. Työllisyyspalvelut ja työnantajat

- Nuorten ohjaus työpajatoimintaan ja polut työelämään

## 3. Opinnollistaminen ja yhteistyö oppilaitosten kanssa

- TUVA-yhteistyömallit, sopimukset ja resursointi

## 4. Kolmannen sektorin roolin selkeyttäminen

## 5. Yhteistyö etsivän nuorisotyön kanssa

## 6. Tiedonkulku, tapaamiset ja laajempi verkostoyhteistyö

## 7. Asiakasohjautuvuus työpajoille ja työpajatoiminnan tuntemuksen vahvistaminen

“

**Hyvinvointialueille  
siirryttäessä ei  
kunnan nuorten  
työpajatoiminnassa  
ole enää mahdollista  
tarjota palvelua  
kuntouttavana  
työtoimintana.**

- Työpajatoimija 2023



Aluehallintovirasto

## Hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset työpajatoimintaan

1. Hallinnolliset ja sopimukselliset haasteet kuntouttavassa työtoiminnassa
2. Kuntouttavan työtoiminnan päättyminen tai vaikeutuminen nuorten työpajoilla
3. Yhteistyökäytäntöihin liittyvät haasteet hyvinvointialueiden kanssa
4. Nuorten palveluihin pääsyn vaikeutuminen ja hyvinvoinnin heikkeneminen
5. Nuorten tilanteiden monimutkaistuminen
6. Työpajan roolin korostuminen nuoren tukena
7. Työpajoille ohjautumisen ja asiakasmäärien lasku
8. Työpajojen taloudelliset haasteet
9. Nuorten sopimusmuotojen muuttuminen
10. Myönteisiä muutoksia

“

**” Uudistuksen myötä on lähdetty kehittämään konkreettista yhteisyyttä TUVA-opetuksen kanssa, mutta tästä on toistaiseksi vielä melko vähän kokemusta. Uudenlaisten toimintamallien kehittäminen jatkuu kuluvan vuoden aikana. Ajatuksena olisi pystyä tarjoamaan erilaisia mahdollisuuksia nuorten työpajalla nuorten opintojen suorittamiseksi ja niiden loppuun saattamiseksi.”**

- Työpajatoimija 2023



Aluehallintovirasto

## Oppivelvollisuuden laajenemisen vaikutukset työpajatoimintaan

1. Vaikutusten jakautuminen eri työpajoilla: oppivelvollisten määrä on voinut lisääntyä tai vähentyä
2. Yhteistyön lisääntyminen oppilaitosten kanssa, erityisesti TUVA-koulutuksen järjestäjien kanssa
3. TUVA-opintojen ja opinnollistamisen lisääntyminen
4. Oppivelvollisten erityistarpeisiin ja haasteisiin vastaaminen, yhteistyön ja työpajan tarjoaman tuen kehittäminen
5. Resurssitarpeet ja haasteet: oppivelvollisiin suunnattujen resurssien puute, työpajoihin suunnataan liiallisia odotuksia vastata nuorten kaikkiin haasteisiin

“

**Aluekoordinaatio toimii alueellamme loistavasti ja on lisännyt työhyvinvointia. Aluekoordinaattori tiedottaa hyvin, pitää meidät ajan tasalla etsivän työn asioista ja toimii linkkinä kentän ja Inton sekä AVI:n välillä.**

- Etsivän nuorisotyön toimija 2023



Aluehallintovirasto

## Alueellisen koordinaation kehittäminen etsivässä nuorisotyössä

- Kasvokkain tapaamisten lisääminen
- Tiedottamisen parantaminen ja ajantasaisuus alueellisista ja valtakunnallisista asioista
- Tiiviimpi yhteistyö esimiesten kanssa
- Koulutuksellisia sisältöjä ja asiantuntijavierailuja
- Vertaistuen lisääminen ja tukitoimet yksin työskenteleville etsiville
- Pienten kuntien erityispiirteiden huomioiminen
- Koordinaattorin työnkuvan selkeyttäminen ja työn jakaminen tai työnkierto alueella

“

**Tapaamiset ovat todella tärkeitä vertaistuellisesti. On hyvä päästä jakamaan kokemuksia, näkökulmia ja tietoa saman työn äärellä olevien kanssa. Yhdessä toimiminen lisää vaikuttamismahdollisuuksia ja näkyvyyttä esim. alueen tapahtumissa.**  
- Työpajatoimija 2023



Aluehallintovirasto

## Alueellisen koordinaation kehittäminen työpajatoiminnassa

- Kasvokkaisten ja hybriditapaamisten lisääminen
- Tiedottamisen parantaminen ja ajantasaisuus alueellisista ja valtakunnallisista asioista, esim. valtionavustuksista ja muista tukimahdollisuuksista
- Vertaistuki, tutustuminen työpajoihin, yhteistä kehittämistä ja koulutuksia ajankohtaisista ja tulevaisuuden kysymyksistä
- Koordinaattorin roolin vahvistaminen: pysyvät koordinaattorit kaikille alueille
- Hyvien käytäntöjen ja toimintamallien jakaminen, esim. uudet palvelumallit

Nuorisotilastot.fi



Aluehallintovirasto

Riitta Kinnunen  
riitta.m.kinnunen@gmail.com